

ÎNCHEIERE

11 mai 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Galina Stratulat
Ion Druță

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Slobozian Tatiana, reprezentată de avocatul Bot Alexandru,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Tatiane Slobozian împotriva Întreprinderii de Stat Compania Aeriană „Air Moldova” cu privire la obligarea anulării ordinului angajatorului, constatarea faptului concedierii ilegale, constatarea faptului încălcării procedurii de acordare a concediului parțial plătit pentru îngrijirea copilului, repararea prejudiciului moral generat prin concediere nelegitimă și admiterea faptelor de discriminare în câmpul muncii,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 24 noiembrie 2015, prin care a fost respins apelul declarat de către Slobozian Tatiana și menținută hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 08 aprilie 2015, prin care acțiunea a fost admisă parțial,

c o n s t a t ă :

La 03 ianuarie 2014, Slobozian Tatiana a depus cererea de chemare în judecată împotriva ÎS CA „Air Moldova” cu privire la obligarea anulării ordinului angajatorului, constatarea faptului concedierii ilegale, constatarea faptului încălcării procedurii de acordare a concediului parțial plătit pentru îngrijirea copilului, repararea prejudiciului moral generat prin concediere nelegitimă și admiterea faptelor de discriminare în câmpul muncii.

În motivarea acțiunii a indicat că prin hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 10 septembrie 2013, a fost restabilită în serviciu pe o perioadă nedeterminată cu acordarea concediului de maternitate și păstrarea locului de muncă.

Invocă că hotărârea în partea restabilirii la serviciu, cu acordarea concediului de maternitate și păstrarea locului de muncă, se execută imediat.

Menționează că prin hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 13 decembrie 2013, a fost restabilită repetat la serviciu pe o perioadă nedeterminată, cu acordarea concediului de maternitate și păstrarea locului de muncă, hotărârea în cauză, în partea restabilirii la serviciu, cu acordarea concediului de maternitate și păstrarea locului de muncă, urmînd a fi execută imediat.

Afirmă că la 14 decembrie 2013, împreună cu soțul și fiullor s-au prezentat la sediul companiei ÎS CA „Air Moldova” la ora 09.00, pentru a prezenta spre executare hotărârea judecătorească și a depune cererea de acordare a concediului pentru îngrijirea copilului.

Susține că prin Ordinul nr. 364/p din 14 decembrie 2013, a fost restabilită în funcție și în aceeași zi a depus cererea de acordare a concediului pentru îngrijirea copilului, iar cu o zi înainte, la 13 decembrie 2013, a depus o cerere de acordare a concediului de întreținere a copilului, însă fără rezultat.

Relevă că la 18 decembrie 2013, i s-a adus la cunoștință ordinul nr. 369/p cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare pentru absența de la serviciu fără motive întemeiate, fiind din nou concediată din serviciu pe motivul de neprezentare la serviciu.

Consideră că atât ordinul de restabilire la serviciu, cât și ordinul de sancționare și concediere menționate sunt emise cu încălcarea legislației muncii.

Solicită anularea pct. 3 din Ordinul nr. 364/p din 14 decembrie 2013 ca ilegal, anularea ordinului nr. 369/p din 18 decembrie 2013 cu privire la aplicarea în privința sa a sancțiunii disciplinare pentru absența de la serviciu fără motive întemeiate, restabilirea la serviciu cu emiterea ulterioară a ordinului de acordare a concediului pentru îngrijirea copilului și păstrarea locului de muncă, încasarea de la ÎS CA „Air Moldova” în beneficiul său a prejudiciului moral în mărime de 150 000 lei și a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 7000 lei.

Pe parcursul examinării pricinii, reclamanta Slobozean Tatiana și-a concretizat cerințele din acțiune solicitând: obligarea ÎS CA „Air Moldova” la anularea pct. 3 din Ordinul nr. 364/p din 14 decembrie 2013, ca ilegal; constatarea faptului concedierii sale ilegale operate prin Ordinul nr. 369/p din 18 decembrie 2013 cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare Tatiane Slobozian pentru absența de la serviciu fără motive întemeiate; constatarea faptului încălcării de către ÎS CA „Air Moldova” a procedurii de acordare a concediului parțial plătit pentru îngrijirea copilului până la vârsta de trei ani, prin neindicarea la data emiterii ordinului nr. 60/p din 13 martie 2014 a perioadei concediului, începând cu data de 04 mai 2013 și până la 03 martie 2016; obligarea ÎS CA „Air Moldova” la plata în favoarea sa a sumei de 150 000 lei cu titlu de prejudiciul moral generat prin concedierea ilegală, operate prin ordinul nr. 369/p din 18 decembrie cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare dnei Slobozian Tatiana pentru absența de la serviciu fără motive întemeiate și faptele ÎS CA „Air Moldova” de discriminare în câmpul muncii realizate față de dânsa pe criteriul de maternitate și sex, contrar art. 1, 2 coroborat cu art. 7 alin. (1) și alin. (2) din Legea nr. 121 privind asigurarea egalității; obligarea ÎS CA „Air Moldova” la plata în favoarea ei a sumei de 7000 lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică (f. d. f. d. 83, 103, 118-122, 183, 220, vol. I).

Prin hotărârea Judecătorei Botanica mun. Chișinău din 08 aprilie 2015, acțiunea a fost admisă parțial, s-a obligat ÎS CA „Air Moldova” la anularea pct. 3 din ordinul angajatorului ÎS CA „Air Moldova” nr. 364/p din 14 decembrie 2013, ca fiind contrar legii; s-a constatat faptul concedierii ilegale a reclamantei Slobozean Tatiana, operată prin ordinul angajatorului ÎS CA „Air Moldova” nr. 369/p din 18 decembrie 2013; s-a constatat faptul încălcării procedurii de acordare a concediului parțial plătit pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani, prin nespecificarea la ordinul nr. 60/p din 13 martie 2014 a perioadei concediului, începând cu 04 mai 2013 - 03 martie 2016; s-a obligat ÎS CA „Air Moldova” la plata sumei de 18 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, în favoarea Tatiane Slobozean, generat prin concediere nelegitimă și admiterea discriminării în relațiile de muncă, și suma de 7 000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată, iar în total suma de 25 000 lei. S-a încasat din contul ÎS CA „Air Moldova” în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 840 lei. În rest, acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

La 16 aprilie 2015, ÎS CA „Air Moldova” a depus cerere de apel nemotivată, solicitând casarea hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă ca neîntemeiată.

La 29 aprilie 2015, Slobozean Tatiana a depus cerere de apel nemotivată, indicând că cerințele apelantei vor fi concretizate după recepționarea hotărârii redactate a primei instanțe.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 01 iunie 2015, nu s-a dat curs cererilor de apel depuse de ÎS CA „Air Moldova” și Slobozean Tatiana, apelanții Slobozean Tatiana și ÎS CA „Air Moldova” fiind obligați să prezinte cereri de apel motivate, iar ÎS CA „Air Moldova” și dovada de achitare a taxei de stat pentru depunerea cererii de apel în sumă de 630 lei. Apelanților fiind acordat termen pînă 23 iunie 2015 pentru înlăturarea neajunsurilor constatate.

La 23 iunie 2015, Slobozean Tatiana, reprezentată de avocatul Bot Alexandru, a depus cererea de apel motivată, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii Judecătoarei Botanica mun. Chișinău din 08 aprilie 2015, în partea încasării prejudiciului moral, cu pronunțarea unei noi hotărâri în partea dată de admitere integrală a cerinței privind încasarea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de asistență juridică pentru examinarea cauzei în apel.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 iunie 2015, a fost respinsă cererea înaintată de ÎS CA „Air Moldova” cu privire la acordarea unui termen suplimentar pentru înlăturarea neajunsurilor și s-a restituit apelul depus de ÎS CA „Air Moldova” ca nemotivat și netimbrat.

Nefiind de acord cu încheierea menționată, la 14 iulie 2015, ÎS CA „Air Moldova” a declarat recurs, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii din 23 iunie 2015 și restituirea cauzei spre rejudecare.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 23 septembrie 2015 recursul declarat de către ÎS CA „Air Moldova” s-a admis. S-a decis casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 23 iunie 2015 și s-a restituit cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău la faza primirii cererii de apel.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 noiembrie 2015, s-a dispus restituirea apelului declarat de către ÎS CA „Air Moldova” împotriva hotărârii Judecătoarei Botanica mun. Chișinău din 08 aprilie 2015, ca fiind nemotivat și netimbrat, iar prin decizia Curții Supreme de Justiție din 10 martie 2016 a fost respins recursul declarat de ÎS CA „Air Moldova” și menținută încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 noiembrie 2015.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 24 noiembrie 2015, a fost respins apelul declarat de către Slobozean Tatiana și menținută hotărârea primei instanțe.

În motivarea concluziei sale instanța de apel a reținut că prima instanță apreciind corect circumstanțele cauzei, natura și esența litigiului just a concluzionat că suma pretinsă de reclamantă cu titlu de despăgubire morală este una exagerată, nefiind proporțională prejudiciului moral suportat și a considerat că suma de 18 000 lei dispusă spre încasare cu titlu de prejudiciul moral, este una echitabilă.

La 29 decembrie 2015, Slobozean Tatiana, reprezentată de avocatul Bot Alexandru, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel cu remiterea pricinii la rejudecare în instanța de apel într-un alt complet de judecată.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerînd-o neîntemeiată și emisă în lipsa citării apelantei Slobozean Tatiana, eroare care nu poate fi corectată în procedura instanței de recurs.

Cu referire la prevederile art. 1422 Cod civil, susține că instanța de fond și cea de apel în motivarea deciziei sale de încasare a sumei prejudiciului moral se limitează doar la enumerarea normelor relative fără a le interpreta în colaborare cu circumstanțele cauzei.

Remarcă că cumulul de încălcări comise de ÎS CA „Air Moldova” rămân a fi declarativ sancționate doar prin constatarea ilegalității lor, și fără oferirea unei despăgubiri echitabile pentru victima acestor ilegalități Slobozian Tatiana.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei instanței de apel din 24 noiembrie 2015 a fost expediată în adresa recurentului la 25 noiembrie 2015, fapt confirmat prin scrisoare de însoțire nr. 11875 (f. d. 73, vol. II).

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 29 decembrie 2015, în termen.

Examinînd temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Slobozian Tatiana, reprezentată de avocatul Bot Alexandru, este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Slobozian Tatiana, reprezentată de avocatul Bot Alexandru, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4) CPC, or recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei instanței de apel.

Nu pot fi reținute ca probe, actele care au fost anexate de către recurentul la cererea de recurs, deoarece, nu pot fi anexate la cererea de recurs și nu sunt examinate de instanța de recurs probe adiționale ale participanților la proces care confirmă existența sau inexistența circumstanțelor de fapt cu caracter material-juridic, pe care se întemeiază pretențiile sau obiecțiilor părților, or potrivit art. 442 alin. (1) CPC, judecînd

recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărîrii atacate, fără a administra noi dovezi.

La fel urmează a fi respinse argumentele recurentului precum că nu a fost citat legal în instanța de apel, ori potrivit art. 102 alin. (4¹) CPC, participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificîndu-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe cînd în recursul declarat de către Slobozian Tatiana, reprezentată de avocatul Bot Alexandru, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Slobozian Tatiana, reprezentată de avocatul Bot Alexandru ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Slobozian Tatiana, reprezentată de avocatul Bot Alexandru se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Galina Stratulat

Ion Druță